

dens Sammensætning. Det forbyr mig, at denne høje Forsamling bortset fra en enkelt Taler af mit Parti (Vesterager) ganske synes at mangle Forstaaelse af Kirkens Ret til at blive repræsenteret i en Kommission, der kommer til at behandle Spørgsmaal af vital Interesse for Kirken. Der bliver sagt til mig: Hvad er Kirken?, Jeg skal svare ganske simpelt derpaa. Jeg forstaaer ved Kirken her i Danmark det menneskelige Samfund, der er kristent, og som vil fremme de kristelige Opgaver. Det vil med andre Ord sige: jeg identificerer ikke Kirken med noget usynligt. Kirken er det rent ydre Samfund, og den har som et Menneskesamfund baade aandelige og rent menneskelige, retslige Sider, og her drejer det sig om den retslige Side. Her maa Kirken efter min Mening repræsenteres af dem, der staaar som Repræsentanter for Kirken, dog ikke saaledes, at det bliver Embedet som saadant, der bliver identisk med Kirken. Hvordan Repræsentationen skal være, skal jeg ikke indlade mig paa; jeg mener blot, at den danske Folkekirke bør have en Repræsentant, naar det muligvis drejer sig — saaledes som det blev sagt af det ærede Medlem fra Esbjerg (Sundbo), og vi har jo hørt, at der er andre Røster fremme, der ønsker det — om at afskaffe Religionsundervisningen. De Røster vil selvfølgelig ogsaa, formoder jeg, komme frem i Kommissionen. Jeg blev naturligvis ikke meget overrasket over, at Undervisningsministeren pure afviste min Begæring i den Henseende, men jeg vil sige til ham ligesom til det ærede Medlem fra Højrup (Johs. Fog-Petersen), at den Henvisning, der gives til, at der selvfølgelig saavel indenfor de af Rigsdagen valgte Medlemmer som blandt dem, der bliver udnævnt af Ministeren, vil være kristne og kirkeligt sindede Mennesker, forekommer mig ikke fyldestgørende. Kirken er en Institution, der skal repræsenteres med det for Øje at tage denne Institutions særlige Affærer og Interesser i Forsvar. Jeg beklager, at intet af de andre Partier har givet mig nogen som helst Tilslutning paa dette meget vigtige Punkt. Jeg tænker dog, at dette vil blive hørt og forstaaet rundt om i Menighederne. — Jeg trøster mig imidlertid ved, at skønt jeg ikke har faaet denne formelle Tilslutning, saa er der dog gennem de fremkomne Udtalelser i hvert Fald fra Venstræs Side vist en saadan Forstaaelse for det religiøses Betydning i vort Folk, at jeg tror, vi staaer hinanden ret nær. Selv om det ærede Medlem fra Kolding (N. Johan Laursen) ikke er til Stede, vil jeg

her fra Talerstolen takke ham for hans Slutningsord, som viste en varm Forstaaelse af denne for vort Folk saa vigtige Sag. Det ærede Medlem udtalte sig paa en noget tvivlende Maade — og jeg giver ham Ret deri — om de Resultater, der vil komme ud af denne Kommissions Arbejde. Hans Udtalelser virkede, som det er blevet sagt i et af Bladene i Dag, stærkt afsvalende. Hvis der ikke skulde komme mere ud af Kommissionens Arbejde, end det ærede Medlem formodede, var der vistnok god Grund til at betænke, hvad jeg sagde sidste Gang, om Tidspunktet nu ogsaa er inde til at tage saa store Opgaver op, eller om vi ikke hellere burde nøjes med at tage de Opgaver op, hvis Løsning vi ved er absolut nødvendig, og som det muligvis kunde lykkes at løse, f. Eks. Ordningen af Forholdene med Hensyn til Ungdomsskolen. Jeg har det Indtryk, at naar der har været saa ringe Tilslutning til de Anskuelser, jeg har fremsat, hænger det sammen med den Skyhed, som Venstre i det hele taget i den Tid, jeg har siddet i Rigsdagen, har vist for offentlig at udtale sin Tilslutning til Tanker, der kommer frem fra konservativ Side. Jeg haaber imidlertid, at det ikke betyder, at vi ikke kan komme i nærmere Samarbejde, naar vi staaer overfor de reelle Opgaver. Jeg er i hvert Fald klar over, at f. Eks. det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) i flere Henseender staaer mig meget nær, f. Eks. i Betragtningen af de pædagogiske Spørgsmaal. Jeg sigter ikke her til hans Underkendelse af den teoretiske Pædagogik — hans Opfattelse der deler jeg absolut ikke —, men paa det, han saa stærkt betonedede, at det er Aandspræget og Personligheden i Skolen, der er det vigtigste. Det nytter ikke noget, som han med Rette bemærkede, at man laver en Ordning og Institutioner, de være nok saa gode, hvis man savner de rette Personligheder til at føre dem ud i Livet og ikke er klar over, hvorledes Skolens Aandspræg i det hele skal være, og derom forekommer der mig i Virkeligheden at være megen Tvivl ogsaa hos de Talere, der har udtalt sig om, at man skulde komme til en Enhedsskole.

Det ærede Medlem fra Saksøbing (A. M. Hansen) udtalte, at jeg fremførte falske Paastande, idet jeg havde sagt, at det radikale Parti vilde afskaffe Religionsundervisningen, og det er gentaget i noget mildere Form i Dag af det ærede Medlem fra Højrup. Der blev sagt af det første ærede Medlem, at jeg interesserede mig for at faa et Skilt hængt udenpaa Skolen, hvorpaa der